

KIRJASTOT TOTEUTTAMASSA YMPÄRISTÖ- JA ILMASTOTOIMINTAA NUORILLE — KÄYTÄNNÖN OPAS

Helsinki

MIKKELI

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

KÄYTÄNNÖN OPAS

on tehty Nuoret ja ympäristötunteet -hankkeessa toteutettujen tapahtumien ja toimien pohjalta. Opas ei ole kaiken kattava, vaan hankekohtainen kokemus siitä, miten erilaista kirjastojen ympäristötoimintaa on kokeiltu ja toteutettu. Haluamme jakaa kokemuksemme, jotta siitä voisi olla apua myös muillekin. Toivomme, että opas antaa suuntaviivoja ja tukea kirjaston ympäristötyön kehittämiseen.

Nuoret ja ympäristötunteet -hanke oli Helsingin kaupunginkirjaston hallinnoima ja opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama kansallinen kehittämishanke (2021–2022), jonka tarkoituksena oli testata ja kehittää kirjaston ympäristö- ja ilmastotoimintaa metodilla, jossa nuoret itse saavat valita heitä kiinnostavat aiheet, toimintatavat ja työmuodot. Hankkeen yhteistyökumppanit olivat Oulun kaupunginkirjasto, Turun kaupunginkirjasto, Mikkelin seutukirjasto ja Mikkelin kaupungin nuorisopalveluiden Nuorisotyö ilmastotoivon rakentajana -hanke. Kumppanit osallistuivat hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen, toteuttivat alueellisia tapahtumia, testasivat, kehittivät ja ottivat käyttöön uusia käytäntöjä ja työtapoja. Hankkeen kohderyhmä olivat 13–20-vuotiaat.

Toteuttaaksemme toimintaa, jota juuri nuoret toivoivat, teimme hankkeessa nuorille suunnatun kyselyn, jota kautta nuoret pystyivät kertomaan, mitkä aiheet heitä kiinnostavat ja minkälaista toimintaa he kaipaavat kirjastoissa ja kirjastoilta. Tapahtumia ja toimintaa toteutettiin pääosin nuorille suunnatun kyselyn pohjalta, mutta myös sen ulkopuolelta kokeillen eri tapoja tavoittaa nuoria.

Opas sisältää:

- **Tapahtumia ja toimintaa lukioissa**
 - Tiedonhaun ja lähdekritiikin opastukset
 - Kirjailijavierailut
 - Ekokirjavinkkaus videona
- **Tapahtumia ja toimintaa kirjastoissa**
 - Luontoteltta
 - Ilmastovieraat-kiertue
 - Tulevaisuuspelejä
 - Dokumenttiesitys
 - Vaatteiden vaihtorekki
 - Vaatteiden tuunaus- ja korjaustyöpajat
 - Roskien plokkaus
 - Roskakävely
 - Katufestivaali
 - Kasvikummit
 - Politiikka-paneeli
 - Nuoret ja luonnon monimuotoisuus -tapahtuma
- **Tapahtuma nuorisotilalla**
 - Luontodialogi
- **Sosiaalisen median hyödyntäminen**
 - Nuoret kysyivät, asiantuntijat vastaavat -videot
 - TikTok-kampanja

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA LUKIOISSA

Keväällä 2021 otimme yhteyttä kaupungin lukioiden lukioshteereihin. Esittelimme lyhyesti alkavaa hanketta ja kysyimme, millaista yhteistyötä lukioissa haluttaisiin tehdä, tai mitä kirjastolta toivottaisiin, osana Hiilineutraali Helsingin 2035 -opintokokonaisuutta.

Suurimmasta osasta lukioita ei vastattu mitään. Yksi lukio toivoi kirjavinkkausta, toinen kirjailijavierailua ja kolmas opastusta tiedonhakuun ja tiedon luotettavuuden arviointiin.

Tiedonhaun ja lähdekritiikin opastukset

Lukion äidinkielen ja kirjallisuuden opettajien kanssa sovittiin vierailun ajankohdat, joita oli syksyn ensimmäisessä opintojaksossa yhteensä kuusi: yksi jokaisen moduulia suorittavan ryhmän kanssa. Nämä toteutuivat kahden työviikon aikana.

Mitä kannattaa muistaa, kun suunnittelee opetusvierailua lukioon?

- Sovi opettajien kanssa koulutuksen aihe, tarkat ajat, tapaamispaikat sekä koulutuksen kesto. Jos haluat kerätä palautetta, sovi myös siitä etukäteen.
- Varmista oppilaitokselta, että tekniikka soveltuu omalta läppäriltä jakamiseen ja/tai on muuten soveltuva. Ole hyvissä ajoin paikalla testaamassa tekniikan toimivuus.

- Valmistele koulutusmateriaalit huolella ja keksi pieniä tehtäviä, jotta tilaisuudet pysyvät vuorovaikutuksellisinä.
- Alustaksi tai tueksi kannattaa harkita jotain pelillistä ja osallistavaa. Pelkät PowerPointit osoittautuivat hieman tylsiksi.
- Oletko jännittäjä tai onko kouluttaminen sinulle uutta? Harjoittele esitystä kollegalla, kysy mielipidettä ja pyydä parannusehdotuksia!
- Meillä materiaalit elivät koko koulutusten ajan, kun toiselle kouluttajalle oli luontevampaa käydä asiat eri järjestyksessä. Tämä on suotavaa.
- Ota kaveri mukaan! Osalla lukiovierailuista kirjastolaisia oli kaksi, osassa vain yksi. Isoille ryhmille on huomattavasti helpompaa ja miellyttävämpää mennä kollegan kanssa. Pareitain kouluttaminen on hyödyllistä myös siksi, että näin opitte toinen toiseltanne.

- Samassa ryhmässä voi olla paljonkin vaihtelua sen suhteen, kuinka paljon nuoret tietävät lähdekritiikistä, evästeistä tai vaikkapa kirjaston palveluista.
- Varaudu siihen, että osa ryhmistä on hiljaisia ja passiivisia, osa taas hyvin uteliaita ja aktiivisia.
- Varaudu hankaliinkin kysymyksiin! Lukiolaiset ovat fiksua ja kriittistä porukkaa.

*Teksti: Piita Kiviaho,
Helsingin kaupunginkirjasto*

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA LUKIOISSA

Kirjailijavierailut

Osana Hiilineutraali Helsinki 2035 -opintokokonaisuutta Vuosaaren lukiossa ja Helsingin luonnontiedelukioissa järjestettiin kirjailijavierailuja. Vuosaaren lukioon vieraiksi toivottiin Kaisa Haposta ja Karri Miettistä puhumaan Ilmastotekokirjasta. Vuosaaren lukiossa Ilmastotekokirja oli otettu osaksi Hiilineutraali Helsinki 2035 -opintojaksoa. Helsingin luonnontiedelukioon vieraaksi toivottiin Emmi Itärantaa kertomaan kirjoistaan. Emmi Itärannan kirjoja oli luettu äidin kielen tunneilla.

Vierailuiden aikana kirjailijat kertoivat aluksi itsestään ja kirjoistaan, minkä jälkeen opiskelijat haastattelivat heitä. Nuoret olivat saaneet miettiä haluaamia kysymyksiä kirjailijoille opettajien tuella. Lopuksi oli vielä aikaa yleisökysymyksille.

Mitä kannattaa muistaa, kun suunnittelee ja toteuttaa kirjailijavierailua lukioon?

- Ole ajoissa yhteydessä lukioon tapahtuman toteuttamiseksi.
- Suunnittele opettajan kanssa, miten vierailu toteutetaan. Ketä lukiolaiset toivoisivat vieraaksi? Löytyisikö opiskelijoista innokkaita haastattelijoita? Halutaanko, että kirjailijat puhuvat alkuun itsenäisesti ja sen jälkeen on vasta haastatteluosuus vai onko vierailu kokonaan haastattelua? Kuinka paljon vierailuun on varattu aikaa ja kuinka suurelle joukolle vierailu järjestetään? Vierailun hinta riippuu sen kestosta ja yleisömäärästä.
- Ole ajoissa yhteydessä haluttuun kirjailijaan tai kirjailijoihin. Esimerkiksi Lukukeskus toivoo yhteydenottoa vähintään kolme viikkoa etukäteen.
- Tuo kaikki osapuolet yhteen yhteisellä sähköpostilla, jotta kaikki osapuolet tietävät mitä tehdään ja missä mennään.

- Halutaanko vierailu striimata? Kysy koululta sekä kirjailijalta lupa striimaukseen. Varaa kirjaston striimaussetti ja striimiosaajat vierailua varten. Muista, että striimi voi olla esillä tallenteena vain kaksi viikkoa ilman tekstityksiä.
- Ole paikalla vierailuissa. Sitä kautta voit varmistua, että vierailu sujuu ja samalla voit sopia mahdollisista uusista yhteistyökuvioista.

*Teksti: Veera Visuri,
Nuoret ja ympäristötunteet -hanke*

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA LUKIOISSA

Ekokirjavinkkaus videona

Koronapandemian vuoksi kirjavinkkaus lukioon toteutettiin videomuodossa.

Mitä muistaa ekokirjavinkkivideota tehdessä?

- Aloita kokoamalla nuorille sopivaa, ympäristö- ja ilmastoaiheista kirjallisuutta. Nuorissa/lukiolaisissa on hyvin monenlaista ja monentasoista lukijaa, mikä on hyvä ottaa huomioon kirjojen valinnassa. Jotkut pitävät romaaneista, toiset sarjakuvista, kolmannet runoista. Joillekin lukeminen tuottaa haasteita ja siksi tekstillä olisi hyvä olla yksinkertainen rakenne, kun taas toisille uppoaa helposti usealla eri aikatasolla ja monen päähenkilön vinkkelistä etenevä aikuisten romaani. Toiset tykkäävät scifistä, toiset kaipaavat maanläheisyyttä. Ehkä mukana olisi hyvä olla

jokunen tietokirjakin? Kokoa siis lista, jolta löytyy luettavaa kaikille - nuorille kirjoja löytyy niin nuorten kuin aikuisten osastolta.

- Vinkkausvideon pituus riippuu vinkattavien teosten määrästä, mutta ei kannata olla puolta tuntia pidempi. Kirjoita vinkkaukselle käsikirjoitus, jossa mietit teoksille järjestyksen sekä mitä haluat mistäkin teoksesta sanoa. Käsikirjoituksen tarkkuus riippuu siitä, millaiseksi vinkkariksi tai ylipäättään esiintyjäksi koet itsesi. Itse esimerkiksi kirjoitin käsikirjoituksen sanasta sanaan, ja harjoittelin sen pariin kertaan ennen nauhoitusta.
- Hyödynnä visuaalisia elementtejä: ota vinkattavana oleva kirja käteen, näytä sarjakuvien sivuja, käytä kirjatrailereita (jos niitä on saatavilla tai osaat ja voit tehdä itse). Itselläni oli käytössä myös kalvot, joilta näytin osan kirjoista, joita en ollut saanut käsiini.
- Videon voi helpoiten kuvata läppärillä Teams-kokouksena itsensä kanssa, mikä mahdollistaa ruudun jakamisen ja siten kirjatrailereiden ja diojen näyttämisen. Huomioi tällöin kuitenkin syntyvän videon heikko laatu: käytössäsi on hyvä olla parempi kamera kuin läppärin kiinteä kamera. Asettele kamera sopivalle korkeudelle niin, että voit esiintyä sille ryhdikkäässä asennossa.
- Saumattoman kokouksessa liikkumisen varmistamiseksi harjoittele ruudun jakamista (muista sisällyttää myös äänen jako!) ja jakamisen lopettamista. Ylimääräinen tekninen säätäminen videolla ei näytä hyvältä, eikä kukaan ole kertomassa ”näkyys tää nyt”.

- Käsikirjoitus on hyvä olla auki omalla näytöllä lähellä kuvaavaa kameraa niin, että voit seurata sitä vähän huomaamattomammin. Jos esimerkiksi kuvaat videon Teams-kokouksena, liitä läppäriin toinen näyttö ja pidä siinä käsikirjoitus esillä. Läppärin näytöllä on silloin vain nauhoitettava Teams-kokous ja siinä jaettavat sisällöt.
- Teams-kokouksena tallennettua videota ei tarvitse editoida muuten, paitsi jos haluat leikata siitä ylimääräisiä tai epäonnistuneita pätkiä pois. Jos kuvaat vinkkauksesi videolle suoraan, mahdollisten kirjatrailereiden tai diojen esittäminen pitää editoida videoon erikseen ja siis yhdistellä eri videopätkiä yhdeksi kokonaisuudeksi.
- Varaa videon tallentamiselle hiljainen tila. Jos haluat seurata tarkemmin käsikirjoitusta ja yhdistää videossa erilaisia asioita (ks. yllä), pöydän ää-

ressä istuen saanee parhaan otteen niin tekniikasta kuin kirjoista. Halutessasi voit koristella huonetta sopivalla rekvisiitalla tai antaa nauhoitustilan arkisen todellisuuden näkyä. Jos kuvaat videon Teams-kokouksena, älä käytä taustakuva, sillä se saattaa rajata myös esittelemäsi kirjat alleen.

- Video on vaihtoehto silloin, kun et pääse paikan päälle tai saa luokkaa vierailemaan kirjastossasi. Livevinkkaus mahdollistaa myös keskustelun ja osallistamisen; toisaalta kerran tehty video on yhä uudestaan käytettävissä.
- Videoinnissa on hyvä ottaa huomioon myös saavutettavuus: olisiko videosi syytä tekstittää? Jos näin on, on tarkkaan kirjoitetusta ja seurattua käsikirjoituksesta iso ilo. Tekstittämiseen on kuitenkin aina varattava kunnolla aikaa.

*Teksti: Liisa Uimonen,
Helsingin kaupunginkirjasto*

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA KIRJASTOISSA

Luontotelta

Helsingin keskustakirjasto Oodin Ympäristöahdistusta, toivoa ja toimintaa -tapahtumassa 9.11.2021 klo 15–19 kokeiltiin luontotelta-konseptia.

Teltan ajatuksena oli herätellä miettimään omaa luontoyhteyttä, mutta myös samalla tuoda esiin, että kirjastoon voi rakentaa turvapaikan ympäristö- ja ilmastoahdistukselta.

Teltassa pystyi joko vain rauhoittua ja hiljentyä kuuntelemaan veden ja metsän ääniä tai pystyi myös pohtimaan omia ympäristötunteita ja kirjoittamaan niitä lapulle ylös.

- Mitä luonto minulle merkitsee? Mikä minulle on luonnossa tärkeää? Mitä tunteita ympäristö, luonto ja ilmastonmuutos herättävät? Mikä on lempipaikkani luonnossa?

Tarkoituksena oli luoda rauhoittumisenpaikka keskelle arkihälinää, yllättävä ja vähän absurdi rauhoit-

tumisen paikka, yhteys luonnon ja rakennetun ympäristön välillä. Teltassa ei ole tarkoitus keskustella vaan hiljentyä luontoäänien äärelle. Keskustelua kokemukselta voi käydä teltan ulkopuolella.

Mitä toteuttaminen vaatii?

- Teltan. Teltta voi olla telttakatos tai pienempi teltta riippuen halutusta toteutuksesta. Me käytimme Helsingin kau-

punginkirjaston telttakatosta (3mx3m). Laitoimme telttakatokseen kolmeseinää, jotta telttaa sai hieman suljettua ja luotua turvallisen paikan tunnelmaa.

- Pehmeitä asioita, joilla täyttää teltta, kuten säckituoleja, riippumattoja, retkituoleja, räsymattoja, vilttejä tai tyynyjä.
- Luo luontotunnelmaa telttaan erilaisilla elementeillä, kuten

kasveilla, verhoilla tai lyhdyillä. Me käytimme teltassamme riippumattoja, räsymattoja, lyhtyä sekä verhoja, joissa on metsämaisema, tuomaan metsätunnelmaa.

- Kaiuttimen, josta soittaa luontoääniä. Oodissa käytimme pientä matkakaiutinta, johon puhelin yhdistettiin Bluetooth-yhteydellä.
- Varmista musiikin käyttö lupa tai käytä luontoääniä, jotka ovat rojaltivapaata. Me latsimme luontoääniä freesound.org -sivustolta, jonne on esimerkiksi Yle Arkisto ladannut erilaisia äänitehosteita vapaaseen käyttöön.
- Tee luontoäänistä soittolista etukäteen. Älä käytä ohjelmia, joissa on mainoksia, sillä ne eivät oikein sovi luontotelan tunnelmaan.
- Halutko kerätä kävijöiltä ajatuksia luonnosta ja ympäristötunneista? Varaa sitä varten pöytä, paperia, kyniä ja pah-

vilaatikko. Laatikkoon kävijät voivat äänestysuurnamaisesti tiputtaa lappunsa. Paperit ja kynät voivat olla pienellä pöydällä teltan sivussa, josta kävijä nappaa ne mukaansa teltan sisään ja palauttaa samaan paikkaan.

- Tee teltan eteen kyltti, josta ohi kulkevat voivat lukea, mikä on teltan idea.
- Varaa aikaa teltan kasaamiseen tunti.
- Ota kaveri mukaan, jotta voitte vuorotella teltalla olemista. Tarpeellista taukojen osalta, mutta myös teltan kasaamisen ja purkamisen osalta.
- Muista mainostaa ja tiedottaa tapahtumasta etukäteen niin sosiaalisessa mediassa kuin verkkosivuilla. Teimme teltasta myös videon jälkikäteen TikTokiin näyttääksemme, mitä kaikkea kirjastossa voikaan tehdä.

Teksti: Veera Visuri, Nuoret ja ympäristötunteet -hanke

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA KIRJASTOISSA

Ilmastovieraat-kiertue

Pääkaupunkiseudun Helmet-kirjastoissa järjestettiin kevään 2022 aikana Ilmastovieraat-kiertue. Kiertue toi Helmet-kirjastoihin helmi–toukokuun 2022 aikana noin parikymmentä kirjailijaa, kirjoittajaa ja aktivistia, joiden kanssa keskusteltiin ilmastomuutoksesta ja luontokadosta kirjallisuuden avulla.

Kiertue lähti liikkeelle Helsingin kaupunginkirjaston työntekijöiden omasta aktiivisuudesta ja olikin hankkeelle loistava tilaisuus tehdä yhteistyötä kirjastolähtöiseen toimintamalliin. Kiertuetta varten kerättiin eri Helmet-kirjastoista kiinnostuneita henkilöitä suunnittelemaan ja toteuttamaan tapahtumia eri puolilla pääkaupunkiseutua. Kiertueen koordinaattoreina toimivat Johanna Juvonen ja Liisa Uimonen Helsingin kaupunginkirjastosta.

Nuoret ja ympäristötunteet -hankkeen projektikoordinaattori osallistui kolmeen vierailuun toisena

haastattelijana ja pyrki tuomaan keskusteluissa esiin nuorten näkökulmia ja mielteitä. Valitut vierailut sopivat hankkeen teemoihin ja nuoria kiinnostaviin aiheisiin.

- 28.2.2022 Kontulan kirjastossa Mikko Pelttari ja Hanna Nikkanen, aiheena ilmasto, journalismi ja media.
- 6.4.2022 Vuosaaren kirjastossa Panu Pihkala ja Kia Aarnio, aiheena ympäristötunteet ja ilmastoahdistus.
- 30.5.2022 Rikhardinkadun kirjastossa Anniina Nurmi, aiheena vaatteet ja vaateolaisuus.

Lisätietoja Ilmastovieraat-kiertueesta löydät osoitteesta helmet.fi/ilmastovieraat

Miten valmistautua kirjailijoiden haastatteluihin?

- Ilmastovieraat-kiertueen vierailuissa oli erilaisia tapoja toteuttaa vierailuja, mutta pääsääntöisesti vierailuissa oli erikseen yhteyshenkilö kirjastosta, striimiosaajat, haastattelijat

ja vierailijat. Jokaisella oli oma roolinsa. Yhteyshenkilö piti huolen vierailun käytännön asioista, kuten yhteydestä vierailijoihin, tilavarauksista ja striimiosaajien sopimisesta paikalle. Striimiosaajat hoitivat vierailun teknisen puolen, kuten mikrofonien toiminnan ja kuvaamisen. Haastattelijat pitivät huolen haastattelun toteutuksesta ja vierailijat tietenkin olivat pääosassa jakamassa tietämystään ja kertomassa kirjoistaan.

- Jos haastattelihoita on kaksi ja et ole tavannut haastattelijaa kaveriasi etukäteen, on hyvä tavata ennen haastatteluhetkeä ja vähän keskustella,

miten haastattelu on tarkoitus vetää läpi. Jos tapaaminen etukäteen ei ole mahdollista, pystyy haastattelun juoksutuksesta sopimaan myös

Teamsin tai sähköpostin välityksellä. Käy läpi kumpi aloittaa

keskustelun ja kumpi lopettaa. Miten vieraat ja haastattelijat esittellään sekä onko tarkoitus ottaa yleisökysymyksiä? Mitä asioita haastattelun ulkopuolelta halutaan tuoda esiin? Esimerkiksi Ilmastovieraat vierailuissa kerrottiin Ilmastovieraat-kiertueesta ja vinkattiin Helsingin kaupunginkirjaston ekohyllyistä.

- Tee etukäteen haastattelurunko. Kahden hengen haastatteluissa on hyvä, jos molemmat haastattelijat pohtivat kysymyksiä etukäteen, minkä jälkeen kysymykset sovitetaan yhdeksi haastattelurungoksi. Haastattelurunkoon on hyvä merkitä, mitä kysymyksiä kumpikin kysyy. Vaikka runkoa ei luultavasti haastatteluhetkessä sanataркasti seurata, antaa se hyvän pohjan. Tee mieluummin liikaa kysymyksiä kuin liian vähän!
- Voit kysellä etukäteen sosiaalisessa mediassa, josko yleisöllä olisi mielessä kysymyksiä vieraille. Me esimerkiksi kerroimme hankkeen TikTokissa

tulevista vierailuista ja pyysimme laittamaan kommentteihin kysymyksiä vieraille.

- On kohteliasta lähettää haastattelurunko muutamaa päivää ennen haastattelua vieraalle/vieraille. Sitä kautta vieras/vieraat pystyvät hieman varautumaan haastatteluun.
- Paria viikkoa ennen tapahtumaa kirjaston yhteyshenkilön on hyvä tuoda vieraat ja haastattelijat yhteen sähköpostitse. Yhteyshenkilö kertoo sähköpostissa, milloin tapahtuma on, kauanko vierailu kestää, monelta saapua paikalle, missä tilassa vierailu pidetään sekä onko esimerkiksi vieraille tarjoiltavaa.
- Ole ajoissa paikalla kirjastossa ja tapahtumatilassa. Ennen haastattelua kerrataan juoksutus sekä katsotaan istumapaikat ja tekniset asiat kuntoon.
- Haastatteluhetkellä ota rennosti! Hyvin se menee. 😊

Teksti: Veera Visuri, Nuoret ja ympäristötunteet -hanke

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA KIRJASTOISSA

Tulevaisuus- pelipäivä

Mikkelin seutukirjastossa järjestettiin tulevaisuuspelipäivä 7.3.2022 klo 12–18. Aluksi paikalla toimi kirjaston lainausosasto, joka on näkyvällä paikalla ja kulkureittien varrella. Päivän mittaan siirryttiin myös lastenosastolle ja yläkerran nuortenosaston aulaan pöytätilaan, jossa enemmän liikennettä. Yhteistyökumppanina toimi Mikkelin nuorisovaltuusto. Kutsu lähetettiin myös Etelä-Savon ennakkointiasiantuntijalle, mutta hän ei päässyt paikalle.

Päivän aikana pelattiin/peluutettiin tulevaisuus- ja ympäristöaiheisia netistä tulostettavia pelejä ja keskusteltiin niiden herättämistä ajatuksista:

- **The thing from the Future** ja suomenkielinen versio pienemmille lapsille (peli on CC-lisensioitu ja tekijöille on ilmoitettu käännöksestä)
 - Julkaisija: Situation Lab ([Stuart Candy](#) & [Jeff Watson](#)), peli on tulostettavissa Situation Lab:n sivulta [The thing from the Future](#)
 - Pelaajamäärä: 2–10
 - Pelaajien ikä: 15+
 - Kesto: Yksi kierros kestää pelaajamäärästä riippuen 10–30 minuuttia. Kesto voidaan sopia yhdessä etukäteen tai ilmoittaa montako kierrosta pelaataan

- **Partio -ympäristöpeli**
 - Julkaisija: Partio, peli on tulostettavissa [Partion sivulta](#)
 - Pelaajamäärä: 2–5
 - Pelaajien ikä: Yläkoululaiset+, nuoremmat eivät voi olla vaikuttamassa korttien sisältämiin valintoihin
 - Kesto: Riippuu pelaajien määrästä, 5–15 min. Keskustelu päälle
- **Unicef -ilmastomuistipeli**
 - Julkaisija: Unicef, peli on tulostettavissa [Unicefin sivulta](#)
 - Pelaajamäärä: 2–4
 - Pelaajien ikä: Asiat on käsitelty koulussa, n. 12+
 - Kesto: Muistipeli n. 5–10 min. Keskustelu päälle

- **Mitä jos... -Onnenpyörä** Wordwall-sovelluksella
 - Muokattu Sara Peltolan tekemästä. Peli löytyy [Wordwall -sivulta](#)
 - Pelaajamäärä: yksi kerrallaan
 - Pelaajien ikä: 15+
 - Kesto: Nopea. Keskustelu lisää aikaa

- **Sitra -megatrendikortit**, ei käytetty pelinä vaan keskustelun avaajana. Julkaisija Sitra ja kortit on tulostettavissa [Sitran megatrendikortit 2020 sivulta](#).

Huomioitavaa:

- Onnenpyörän suosio kasvoi heti, kun pyöräyttämistä sai palkinnon! Pelit herättivät keskustelua, mikä olikin tarkoitus. Sitran megatrendikortit koettiin hieman vaikeiksi ja abstrakteiksi, toisaalta niistä virisi yksi päivän parhaista keskusteluista.
- Kirjastossa oli hiljaista klo 12–15. Siihen aikaan kirjastossa on vain vähän kävijöitä eikä lainkaan nuorta kohderyhmää.

Tarvikkeet:

- Pöydät ja tuolit + kirjoitusvälineet, pelit, läppäri ja karkkipalkintoja Onnenpyörään

Järjestelyissä oli mukana yksi henkilö kirjastolta, yksi henkilö nuorisopalveluilta ja yksi jäsen nuorisovaltuustosta.

Teksti: Ulla Pötsönen, Nuorisotyö ilmastotoivon rakentajana -hanke

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA KIRJASTOISSA

Dokumenttisesitys

Tekemässämme kyselyssä dokumenttisesitykset nousivat suurimman suosioon. Nuoret halusivat myös tavata sosiaalisesta mediasta tuttuja kasvoja ja keskustella vaatetuotannosta, joten keksimme yhdistää nämä kaikki dokumenttisesityksissä. Tämä onnistui Verta, hikeä ja T-paitoja dokumenttisarjan avulla. Dokumenttisarjassa neljä sosiaalisen median vaikuttajaa lähtee Myanmariin ottamaan selvää vaateteollisuudesta ja pikamuodin synnystä. Saimme esityksiin vieraaksi dokumentissa mukana olleen sosiaalisen median vaikuttajan Joona Puhakan. Dokumenttisesityksissä katsottiin alkuun sarjasta jakso tai pari, jonka jälkeen oli kyselytuokio Joona Puhakalle. Kyselytuokiossa nuoret pääsivät itse kysymään Joonalta kysymyksiä liittyen dokumentin aiheisiin ja sen tekemiseen.

Dokumenttisesityksiä järjestettiin jokaisessa kaupungissa hieman eri tavoin. Oulussa ja Turussa oli esi-

tyksiin kutsuttu tietyt koululuokat. Mikkelissä oli sekä tiedotettu yläkouluille ja lukioille että pidettiin tilaisuus avoimena kaikille. Helsingissä tilaisuus järjestettiin kaikille avoimena. Esitykset kestivät 1–1,5 tuntia riippuen katsottiinko sarjasta yksi vai kaksi jaksoa. Joona Puhakka oli paikan päällä Helsingissä, Mikkelissä ja Turussa. Ouluun Joonan kyselytuokio toteutettiin Teamsin välityksellä. Mikkelissä kyselytuokio myös striimattiin vieraan luvalla verkkoon erään paikallisen koulun toiveesta.

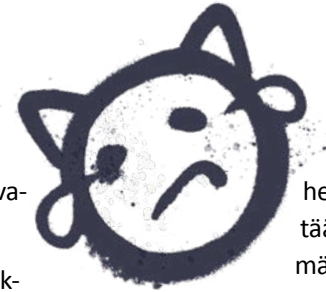
Mitä huomioida toteutuksessa?

- Varaa aikaa suunnittelulle ja toteutukselle. Tässä toteutuksessa sopivia dokumentteja alettiin etsimään marraskuussa 2021 ja esitykset toteutettiin huhtikuussa 2022.
- Haasteena oli löytää ympäristöaiheinen dokumentti, joka ei ole liian synkkä tai ahdistava, vaan enemmänkin toivoa ja ratkaisuja antava, mihin on olemassa suomenkielinen

tekstitys tai on suomenkielinen, keino esittää dokumentti ja dokumenttiin on saatavilla esityslupa.

- Kun olet löytänyt mahdollisia dokumentteja, selvitä lupa niiden esittämiseen. Esitysluvat voivat olla maksullisia. Esimerkiksi kirjastot.fi -sivulla on kerrottu elokuvien esitysluvista: [Elokvien esittäminen ja markkinointi kirjastossa](#)
- Me halusimme näyttää dokumenttisarjaa, johon ei suoraan ollut esityslupaa. Pyysimme esityslupaa tuotantoyhtiöltä. Luvan pyytämisessä kerroimme, että missä paikoissa dokumenttia halutaan näyttää, milloin esitykset ovat ja minkälaiselle yleisölle. Samalla tiedustelimme hintaa esitysluvalle.
- Haluatko vieraan dokumenttisesitykseen? Ota yhteyttä sähköpostitse tai sosiaalisen median kautta haluamaasi henkilöön. Nuoremmat henkilöt voivat hyvinkin käyttää pääasiassa sosiaalista mediaa

viestintäkanavaan.

- Tässä toteutuksessa, jossa samat esitykset haluttiin toteuttaa neljässä eri kaupungissa, oli projektikoordinaattori aluksi yhteydessä vieraaseen. Projektikoordinaattori kysyi vieraalta mahdollisuutta yhteistyöhön ja sopi hinnan vierailuille. Projektikoordinaattori ehdotti vieraalle eri kaupungeista saatuja päivämääriä, joista vieras ilmoitti itselleen sopivat. Tarkempia ajankohtia sopiakseen, oli jokaisesta kaupungista henkilö yhteydessä vieraaseen. Näin ollen myös vieras tiesi, keltä kysyä apuja kunkin tapahtuman kohdalla (esim. perille löytämisessä tai etäyhteyksien saamisessa).
- Haluatko toteuttaa esityksen yhteistyössä koululuokkien kanssa? Ole yhteydessä kouluihin ja kerro mahdollisuudesta tulla katsomaan dokumenttia kirjastoon ja tapaamaan dokumentissa mukana ollutta

henkilöä. Oppilaita voi pyytää myös etukäteen miettimään kysymyksiä vieraalle, kuten Oulussa tehtiin.

- Jos olet järjestämässä avointa tapahtumaa, pyydä vieraalta kuva, jota saisi käyttää markkinoinnissa. Kohderyhmälle tuttu kasvo voi houkutella paremmin osallistujia. Mainosta myös tarjottavilla elokuvakuilla. Ne voivat vastaavasti houkutella osallistujia.
- Mieti sopiva tila kirjastosta esitystä varten ja varaa se ajoissa. Sovi mahdollisesta striimauksesta.
- Sovi kuka juontaa tapahtuman ja esittää kysymyksiä vieraalle. Juontajan ei välttämättä tarvitse olla kirjastolainen vaan esimerkiksi Mikkelissä tapahtumaa juonsi nuorisovaltuuston jäsenet. Mieti ennakkoon kysymyksiä vieraalle siltä varalta, jos yleisöstä ei alkuun nousekaan kysymyksiä.

*Teksti: Veera Visuri,
Nuoret ja ympäristötunteet -hanke*

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA KIRJASTOISSA

Vaatteiden vaihtorekki

Mikkelissä ja Turussa järjestettiin vaatteiden vaihtoa huhtikuussa 2022. Mikkelissä vaatteiden vaihtorekki oli osa neljän päivän tapahtumakokonaisuutta, johon kuului vaihtorekin lisäksi dokumenttiesitys ja vaatteiden korjauspaja.

Mikkelissä vaatteet laitettiin kahteen vaaterekkiin henkareissa. Vaatteita oli valmiiksi yhden Ikea-kassillisen verran. Vaihtotori oli avoinna nuorille 11.–13.4.2022 klo 10–18. Vaihtotori laitettiin kasaan ja ei saataville aina yön ajaksi ja kasattiin aina aamulla takaisin.

Turussa vaatteiden vaihtorekki oli aluksi auki 1.4.–1.5.2022, mutta vaihtorekki jäikin kuukauden jälkeen vakituiseksi osaksi pääkirjaston nuorten alue Stooria. Vaatenaualakkoon nuoret saavat tuoda itselleen tarpeettomaksi käyneitä vaatteita. Naulakosta he

voivat myös tehdä löytöjä ja ottaa omaksi haluamansa vaateen. Vaatteiden lisäksi vaihtorekkiin voi tuoda myös esim. laukkuja ja kenkiä.

Mitä huomioida toteutuksessa:

- Tuo vaaterekkiin omasta takaa ensimmäiset vaatteet.
- Vaihtorekkiin tuodaan vain ehjiä ja puhtaita vaatteita. Tästä täytyy olla tieto kyltissä
- Nuoren ei ole pakko tuoda jotain ottaakseen jotain tai päinvastoin! Nuori saa halutessaan vain tuoda tai vain viedä.
- Ei vaatteiden varaamista (esim. kaverille).
- Vaihtorekin tilanne on tarkistettava päivittäin: onko vaatteet siististi laskostettu, onko vaihtorekkiin tuotu jotain sinne kuulumatonta. Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorissa kokemukset ovat hyvät, ja vaihtorekin siistinä

pito on ollut helppoa ja vaivatonta.

- Turun pääkirjaston vaihtorekki on vakituinen osa nuorten alue Stooria. Jos vaihtorekkiä pidetään esim. kuukauden ajan, on oltava jokin paikka, jonne rekkiin jääneet vaatteet ja asusteet viedään kuukauden lopuksi (esim. jokin kirpputori).

Muita huomioita:

- Vaaterekki toimii vähällä vällillä.
- Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorin vaihtorekki on tehty nuorten työpaja Fendarissa. Kannattaa tarkistaa, onko alueellasi nuorten työpajaa, josta vaatenaualakon voisi tilata.
- Henkareita saa usein ilmaiseksi esim. vaatekaupoista ja kirpputoreilta. Jos hankkii henkarit kierrätettynä, ne kannattaa pyyhkiä ennen käyttöönottoa.

- Vaihtoehtoisia nimiä Vaihtorekille: Clothing swap, Vaatesväppi, Vaihtopiste, Vaaterekki, Rekki, Vaatepiste, Vaatenurkka, Vaatenaualakko, Vaihtonau-lakko...
- Vaatenaualakkoa voi koristella miten haluaa, esim. muovisilla kasveilla, valosarjoilla.

*Teksti: Ulla Pötsönen,
Nuorisotyö ilmastotoivon
rakentajana -hanke ja Reetta
Kannas, Turun kaupunginkirjasto*

Tarvikkeet:

- Vaatenaualakko tai -rekki
- Henkareita (sekä paitojen että esim. housujen ja hameiden ripustamiseen)
- Kyltti viereen, jossa kerrotaan, mikä rekin tarkoitus on ja miten sitä käytetään
- Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorissa on myös "nimikyltti" kiinnitetty suoraan rekkiin (ei ole pakollinen)

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA KIRJASTOISSA

Vaatteiden tuunaus- ja korjaustyöpajat

Mikkelissä ja Turussa järjestettiin vaatteiden korjaus- ja tuunauspajoja huhtikuussa 2022.

Mikkelin seutukirjaston vaatteiden korjaus -työpajalle pystyi tuomaan vaatteiden paikan päällä tehtävää pientä korjausta tai muokkausta varten tai tulla tekemään omatoimisesti. Vetäjillä oli erilaisia kankaita ja malleja mukana. Ompelukone ja saumuri olivat myös mukana.

Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorissa järjestettävän pajan teema oli paikkaaminen. Työpajassa väritettiin paikkoja, joita kiinnitetään vaatteisiin tai esim. laukkuihin. Paikalla pystyi korjaamaan rikkiänsä vaatteiden tai tuunamaan ehjän vaatteiden. Ohjaajat toivat mukanaan kahdenlaisia paikkoja: puhtaan valkoisia, joihin sai itse piirtää ja värittää mitä haluaa, sekä valmiita mustavalkoisia

mandala-kuvioita, joita sai itse värittää mieleisekseen. Paikat on tehty niin, että ne on vahvistettu vahvikekankaalla. Nuori voi leikata paikan haluamansa kokoiseksi ja muotoiseksi.

Huomioita toteutuksesta:

- Aloita selvittämällä mahdolliset yhteistyökumppanit esimerkiksi nuorisopalvelut, nuorisovaltuusto, peruskoulut, nuorten työpajat sekä ammattioppilaitos (Mikkelissä ESEDU).
- Turussa työpajaa ohjasivat Vimman taidepajojen ohjaajat. Kannattaa tarkistaa, onko omalla alueella taide- ja käsityöpajoja, jolta voisi pyytää ohjaajia.
- Paikkojen värittäminen on sikäli hyvä konsepti, että nuorella ei tarvitse olla mukana vaatetta, jonka haluaa korjata tai tuunata, vaan nuori voi värittää paikan ja ottaa sen

mukaansa myöhempää käyttöä varten. Pajaan voivat osallistua siis myös sellaiset nuoret, jotka eivät ole seuranneet markkinointia etukäteen vaan osuvat paikalle sattumalta.

- Väritetty paikka on silitettävä, jotta väri pysyy paikassa pesussakin. Paikka kiinnitetään vaatteeseen silittämällä ja ompelemalla. Paikan voi kiinnittää myös pelkästään silittämällä, mutta silloin se saattaa irrota.
- Somettamisen mahdollisuudet: nuorten tuunaamien vaatteiden ennen ja jälkeen -kuvat/reelit
- Yhteistyö nuorten kanssa niin järjestelyissä kuin tiedotuksessakaan kannattaa!
- Helposti yhdistettävissä esim. kirjat ja käsityötarvikkeet.

*Teksti: Ulla Pötsönen,
Nuorisotyö ilmastotoivon
rakentajana -hanke ja Reetta
Kannas, Turun kaupunginkirjasto*

Tarvittavat tarvikkeet Turun vaatepajassa:

- Paikkoja (sekä tyhjiä että sellaisia, joissa on värityskuvio valmiina)
- Saksia
- Ompelulankaa
- Neuloja
- Ompelukone
- Kangastusseja, kangasvahaliituja
- Silitysrauta ja -lauta
- Vahakangas, jolla suojata pöytä, jonka päällä väritetään
- Vaatteiden korjaamista ja tuunaamista käsitteleviä tietokirjoja inspiraatioksi, esimerkiksi:
 - *Hirameki*. Kirjailija: Peng & Hu, 2016
 - *Korjaa kauniiksi*. Kirjailija: Ignatius, Anni
 - *Parsi ja paikkaa – näkyvästi!* Kirjailija: Aounna Khounnoraj, 2021

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA KIRJASTOISSA

Roskien plokkaus

Turun kaupunginkirjastossa järjestettiin parituntinen roskien keräystapahtuma la 21.5.2022.

Tapahtuma toteutettiin niin, että ulkona on piste, jolta saa tulla lainaamaan välineet roskien plokkausta varten. Nuoret menevät lähiympäristöön keräämään roskaa niin pitkäksi aikaa, kun haluavat. Kun nuori palauttaa tarvikkeet, hän saa palkinnoksi herkkuja.

Pisteellä on kaksi työntekijää. Toinen pyörittää pistettä ja toinen on keräämässä roskaa. Noin puolen tunnin välein vaihdetaan

rooleja. Vaihdon aikana voidaan hoitaa sellaisia tehtäviä, jotka huomataan tapahtuman aikana.

Huomioita:

- Kannattaa kysellä, onko kunnan sisällä jokin taho, josta roskapihtejä saisi lainaan.
 - Turun pääkirjaston Vastanotossa on roskapihtejä, joita asiakkaat voivat lainata ja joita voidaan lainata myös kirjaston tapahtumia varten
 - Turun kaupungissa Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuudelta voi lainata roskapihtejä, roskapusseja ja hanskoja tapahtumaa varten
 - Saimme tapahtumaamme lainaksi myös tosi hienoja Kiss my Turku -huomioliivejä, jotka olivat tosi kiva lisä tapahtumaamme ja esim. työntekijöiden näkyvyyteen!

- Emme lainanneet roskapihtejä erikseen nuorten kirjastokortille emmekä pyytäneet roskapihtien lainaamisesta panttia tai mitään sellaista. Annoimme pihdit nuorille luottaen siihen, että nuoret myös palauttavat ne.
 - Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorin tapahtumassa kaikki roskapihdit palautuivat.
- Ympäristöä siivotessa voi löytyä esim. huumaruiskuja. Miten toimitaan tällaisessa tilanteessa? Miten ohjeistetaan nuoria?
- Somettamisen mahdollisuudet: tapahtuman lopuksi kuva palautuneista roskapusseista ja somepäivitys tyyliin ”näin paljon keräsimme roskaa” / ”tällaisen konkreettisen vaikutuksen teimme lähiympäristöömme”

*Teksti: Reetta Kannas,
Turun kaupunginkirjasto*

Tarvikkeet:

- Roskapihtejä
- Roskapusseja
 - Roskapussit ovat parempia kuin jätesäkit
- Hanskoja
 - Eri kokoja
 - Esim. vinyylisiä kertakäyttöhanskoja tai kankaisia
- Käsidesiä
- Huomioliivejä (ei pakollinen mutta hauska)
- Kyltti
 - Teksti esim: ”Roskien plokkaus. Lainaa tästä roskapihdit ja poimi pussillinen roskaa kirjaston ympäristöstä! Palauttaessasi pussin ja pihdit saat herkkuja vaivanpalkaksi. Tehdään yhdessä kirjastokorttelista ja jokivarresta viihtyisämpi!”
- Herkkuja, ihan mitä vaan mutta esimerkiksi:
 - Limsoja, kivennäisvesiä (eri makuja)
 - Käärepaperillisia karkkeja (suklaassa sulamisvaara, jos on lämmintä!)
 - Vegaaniset vaihtoehdot?

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA KIRJASTOISSA

Roskakävely

Mikkelin roskakävely oli pieni-muotoinen ja epävirallinen, meitä oli 5. Lähdimme kaikki yhtenä ryhmänä pihtien, pussien ja hanskojen kanssa ja kiersimme lenkin keskustassa. Juttelimme matkan varrella roskaamisesta, kaupunkikulttuurista ja luonnon arvostamisesta (mukana oli vaihto-opiskelijoita, joille Suomen luonnon puhtaus, luontokohteiden fasilitteettien ylläpito ym. ovat ihmetyksen ja ihastuksen aiheita). Puhuttiin mm. Singaporen käytännöstä, jossa roskaamisesta saa sakkoa tai yhteiskuntapalvelusta sekä mikromuoveista vesistöissä. Yhdessä tekeminen ja luonnon

siivoaminen on luonteva tapa aloittaa keskustelu ympäristöasioista, ja itse asiassa minun ei tarvinnut aloittaa keskustelua vaan nuoret tekivät sen itse.

Kävelyn jälkeen saalis kuvattiin ja julkaistiin sosiaaliseen mediaan, sitten nautimme mehua ja keksejä kirjaston pihalla ja pohdimme, minne niiden roskat lajitellaan.

Nuorilla ei ollut käsitystä, missä on lähin kierrätyspiste, joten tutustuimme kierratys.info -karttaan.

Lähdemme vielä kesäkuun aikana vieraslajitalkoisiin kitkemään jättipalsamia, haluan esitellä talkookonseptin kansainvälisille nuorille.

Kaikkiaan vinkkini onkin, että ympäristötoimintaan kannattaa houkutella mukaan suomalaisten nuorten lisäksi myös vaihto-opiskelijat ja tietenkin myös muita reittejä Suomeen vasta tulleet nuoret. Kumppaneita voivat olla niin vastaanottokeskus, monikulttuurinen yhdistys kuin oppilaitoksetkin.

Teksti: Ulla Pötsönen, Nuorisotyö ilmastotoivon rakentajana -hanke

Tarvikkeet:

- Kirjastolta lainattavat roskapihdit
- Roskapussit
- Hanskat

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA KIRJASTOISSA

Katufestivaali

Helsingin Arabianrannassa järjestettiin katufestivaali la 14.5.2022 klo 11–18, johon alueen kirjastoja pyydettiin mukaan. Kirjasto oli mukana festivaalilla telttakotoksella ja hankkeena olimme osana kirjaston telttaa jakamassa ekokirjavinkkejä ja lainaamassa roskapihtejä. Kirjaston teltalta oli mahdollista myös lainata muita esineitä, kuten jalkapalloja, frisbee, boccia ja ukulele, mutta myös kirjoja. Lisäksi tarjolla oli poistokirjoja ilmaiseksi. Teltalla soi musiikki ja teltalle oli tuotu

nojatuolet lukemista tai pientä jalkojen lepuutusta varten. Teltalla esiintyi myös muutamia runoilijoita päivän aikana. Kirjaston teltalla haluttiin laajasti tuoda esiin kirjaston eri palveluita ja mahdollisuuksia pienoiskoossa.

Vuoden 2022 Arabian katufestivaaleilla oli esitteiden jakokielto, sillä teemana oli ekologisuus. Katufestivaaleja varten ei saanut tulostaa kirjavinkkilistoja jaettavaiksi, vaan täytyi olla luovempi.

Miten jakaa ekokirjavinkkejä ja lainata roskapihtejä katufestivaaleilla?

- Hyödynnä verkossa olemassa olevia vinkkilistoja ja luo niihin QR-koodit. Itse tulostin paperin, jossa oli QR-koodit vuoden 2022 ilmastolukuhaasteeseen, Toivon kirjahyllyyn sekä Suositteleva -blogin Enemmän vähemmän -blogitekstiin. Laitoin paperin kylttitelineeseen pöydälle, josta festivaalikävijä pystyi helposti nappaamaan

kuvan QR-koodista ja selaamaan erilaisia ekokirjalukuvinkkejä puhelimellaan. Ilmaisia QR-koodigeneraattoreita löytyy paljon netistä.

- Minulla oli myös esillä muutama kirjavinkkilista, jotka olivat jääneet yli Helsingin nuorten ympäristötalalla pidetystä luontodialogista. Nämä olivat vapaasti selattavissa paikan päällä ja niistäkin sai halutessaan ottaa kuvia.
- Halusin myös kirjojen lisäksi vinkata erilaisista suomalaisista ympäristöaiheisista podcasteista ja dokumenteista, jotka ovat ilmaiseksi kuunneltavissa tai katsottavissa. Tulostin podcast- ja dokumenttilistat, joita pystyi vastaavasti selaamaan paikan päällä sekä ottamaan niistä kuvia.
- Roskapihtejä sai lainaan kirjastokortin avulla. Teltalla oli läppäri ja käsiskanneri, joiden avulla saatiin ylös lainaaja ja lainattu esine. Tällä varmis-

tuimme myös siitä, että roskapihdit palautuivat, sillä teltalla ei ollut palkintoa tai henkilöä mukana roskien keruussa, kuten Turun roskien keräystapahtumassa oli. Roskapihtien mukana sai muovipusseja.

Muita huomioita:

- Vinkkilistojen ja mainosten tekeminen vie aikaa. Varaa siis aikaa ennen tapahtumaa niiden teolle.
- Mainosta tapahtumaa ennakoon sosiaalisessa mediassa. Voit mainita, miten festivaaleilla pääsee testailemaan roskapihtejä ja vaikuttamaan positiivisesti ympäristöön keräämällä roskia.
- Julkaise jälkikäteen päivän tunnelmia sosiaalisessa mediassa, jotta ihmiset näkevät missä kaikessa kirjasto voikaan olla mukana. Julkaisun voi tehdä kuvina tai videona.
- Runoilijat olivat todella hyvä lisä kirjaston teltalla. Jatkossa

voisi myös pyytää ympäristöaiheisia runoilijoita tai esiintyjä.

- Jatkoon voisi myös kehittää teltalle jotain osallistavaa ympäristötoimintaa tai haasteita, joiden kautta paikalle löytäisi entistä enemmän ihmisiä.

*Teksti: Veera Visuri,
Nuoret ja ympäristötunteet -hanke*

Tarvikkeet:

- Pöytä
- Kylttitelineitä
- Muutama tuloste
- Roskapihdit + muovipussit
- Läppäri ja käsiskanneri

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA KIRJASTOISSA

Kasvikummit

Turun kaupunginkirjastossa järjestettiin kasvikummit-toimintaa. Kasvikummi toiminnassa nuoret tulevat kirjastoon, ja jokainen heistä kylvää yhden kasvin. Nuori laittaa ruukkuun maalarinteipillä oman nimensä. Kasveja pidetään kaksi viikkoa kirjastossa jossain valoisalla paikalla ikkunan vieressä, ja tänä aikana nuoret käyvät itse kastelemassa ja hoitamassa omaa kasviaan. Kahden viikon jälkeen nuoret saavat hakea oman kasvinsa kotiin.

Tarjotaan nuorille kolme eri vaihtoehtoa kasveista. Jokainen nuori valitsee kolmesta vaihtoehdosta yhden. Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorissa vaihtoehtoina olivat kääpiöaurionkukka, soke-riherne ja salaatti. Auringonkukka oli näistä ehdottomasti suosituin. Kaksi kylvi sokeriherneen ja yksi salaatin.

Huomioita toteutuksesta:

- Kukkaruukut voi korvata esim. maitopurkkien pohjilla, jos haluaa käyttää kierrätysmateriaalia.
- Kannattaa pyytää kukkakau-pasta vinkkejä, mitkä kasvit olisivat tähän sopivia.
- Kasvien kylvöaika maalis-toukokuu. Yrttejä voi laittaa itämään maaliskuussakin. Esim. salaatteja voi laittaa itämään pitkin kesää. Kannattaa tarkistaa eri kasvien kylvöajat esim. kukkakaupan asiantuntijoilta.
- Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorin tapahtumassa ryhmä, jonka koko oli 10 nuorta, oli valmis 20 minuutissa. Ehkä voisi keksiä tapahtumaan jotain muutakin sisältöä, jotta saataisiin esim. 45 minuuttia kulumaan mukavasti?
 - Tapahtumaan voi lisätä esim. ruukkujen koristelun.
- Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorissa tapahtumaan kutsuttiin yksi luokka. Voi poh-tia, toimisiko tämäntyyppinen tapahtuma kaikille avoimena tapahtumana.
- Kaikki nuoret eivät välttämättä käy kastelemassa omaa kas-viaan. Myös kirjastolaisten kannattaa seurata kasvien kosteustilannetta ja käydä kas-telemassa kuivumisvaarassa olevia kasveja.
- Somettamisen mahdollisuu-det: Kasvien itämisen seuraaminen somepäivityksillä esim. parin päivän välein. Kannus-takaa nuoria somettamaan omasta kasvistaan omalla so-metilillään! Keksikää yhteinen hashtag, jota nuoret ja kirjasto käyttävät.

*Teksti: Reetta Kannas,
Turun kaupunginkirjasto*

Tarvikkeet:

- Siemeniä, kolmea eri lajia
- Kukkaruukkuja alustoineen
- Multaa
- Soraa
- Tukikeppejä (jos jokin kasvi sitä vaatii, esim. sokeriherne)
- Tuorekelmua ja neuloja (kelmun laittaminen ruukun päälle on vapaaehtoista)
- Kastelukannuja, suihkepulloja
- Hanskoja (useita eri kokoja; esim. vinyylisiä kertakäyttöhanskoja)
- Vahakangasta suojaamaan pöytiä + pintaa, jonka päälle ruukut laitetaan kirjastossa itämään
- Maalarinteippiä ja tusseja (nuoret nimi-koivat oman ruukkunsa)
- Kyltti (ruukkujen viereen, selittää asiakkaille miksi kirjastossa on kukkaruukkuja)

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA KIRJASTOISSA

Politiikka-paneeli

Kutsutaan paneeliin poliitikkoja eri puolueista ja yleisöksi koulu- ja luokkia. Luokat keksivät etukäteen poliitikoille kysymyksiä ilmasto- ja ympäristöaiheista ja lähettävät nämä kirjastolaisille. Kirjaston työntekijät valitsevat paneelikysymykset luokkien keksimistä kysymyksistä ja koostavat niistä paneelin rungon. Tämä runko lähetetään tiedoksi poliitikoille (eli poliitikot saavat tietää paneelikysymykset etukäteen).

Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorissa paneelin kesto on 75 min. Aluksi jokainen panelisti esittäytyy lyhyesti. Sen jälkeen käydään ennalta päätettyjä kysymyksiä läpi niin, että jokainen poliitikko vastaa jokaiseen kysymykseen. Yhden puheenvuoron pituus on max 60 sekuntia.

Paneelikeskustelun aikana nuoret saavat keksiä lisää kysymyksiä. Nuoret kysyvät kysymyksiä Padlet-sovelluksen kautta. Nuoret ja halutessaan myös poliitikot voivat seurata paneelikeskustelun ajan Padlettiin tulevia kysymyksiä. (Jos tapahtuma on etänä, jokainen seuraa omalta älylaitteeltaan; jos tapahtuma on lähitapahtuma, Padlet-sivun voi vaikkapa heijastaa seinälle.) Paneelin viimeiset 15 min varataan Padlettiin tulevien kysymysten käsittelylle (kysymyksiä käsitellään mieluiten siinä järjestyksessä missä ne ovat tulleet). Tässä vaiheessa nuoret voivat osoittaa kysymyksensä joko kaikille poliitikoille tai vain yhdelle tai muutamalle.

Huomioita:

- Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorissa tämä tapahtuma jouduttiin perumaan keväällä 2022, koska tapahtumaan ei ilmoittautunut yhtään luokkia. Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorissa on kuitenkin järjestetty vastaavia tapahtumia aiempina vuosina.
- Miten päätetään tasapuolisesti, mistä puolueista kutsutaan edustaja?
 - Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorin rajaus: kutsumme edustajan jokaisesta puolueesta, jolla on edustaja/edustajia Turun kaupunginvaltuustossa.
 - Tämän rajauksen huono puoli on se, että pienpuolueet jäävät ulkopuolelle
- Poliitikkojen puheenvuorot pidetään kiertävässä järjestyksessä, ts. joka kierroksella vaihtuu se, kuka puhuu ensimmäisenä.
- Aina poliitikon puheenvuoron aluksi kannattaa mainita poliitikon nimi ja sen lisäksi puolue. Helposti unohtuu, kuka henkilö edustaa mitään puoluetta, varsinkin koska puheenvuorot kiertävät.
- Tapahtuma toimii sekä lähitapahtumana että etätapahtumana esim. Teamsin välityksellä.
- Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorissa tapahtumaan kutsuttiin yhdeksäsluokkalaiset, lukiolaiset ja ammattikoululaiset.
- Kaksi työntekijää on hyvä määrä. Turun pääkirjaston nuorten alue Stoorin tapahtumassa työnjako menee näin:
 -
- Toinen vastaa alku- ja loppujuonnosta, keskustelun vetämisestä eli kysymysten kysymisestä, poliitikkojen puheenvuorojen kellottamisesta ja järjestyksen kierrättämisestä.
- Toinen vastaa Padletin toiminnasta ja sen kautta tulevista kysymyksistä: hän ohjeistaa tapahtuman alussa kaikki käyttämään Padletia, seuraa paneelikeskustelun ajan sinne tulevia kysymyksiä ja paneelin lopuksi kysyy poliitikoilta sinne tulleita kysymyksiä.

*Teksti: Reetta Kannas,
Turun kaupunginkirjasto*

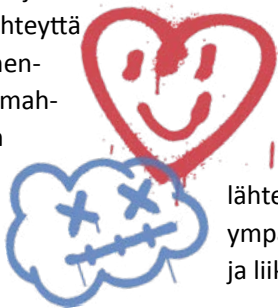
Tarvikkeet:

- Padlet-sovellus
- Sekuntikello, jolla mitata poliitikkojen puheenvuorojen kesto

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA KIRJASTOISSA

Nuoret ja luonnon monimuotoisuus -tapahtuma

Yhteistyössä WWF Nuorten kanssa järjestettiin Nuoret ja luonnon monimuotoisuus –tapahtuma Helsingin keskustakirjasto Oodissa la 28.5.2022 klo 13–15. Tapahtumassa osallistujat pääsivät kuulemaan ajankohtaisista luonnon monimuotoisuus asioista sekä keskustelemaan ja oppimaan luonnon monimuotoisuudesta eri näkökulmista. Tapahtuma haluttiin toteuttaa niin, että nuoret itse saavat päättää tapahtuman sisällön, kutsuttavat henkilöt ja kirjaston, jossa tapahtuma järjestetään. Hankkeena tarjosimme tilat ja otimme yhteyttä nuorten haluamiin henkilöihin. Tätä kautta mahdollistimme nuorten näköisen ja heidän tarpeisiinsa vastavan tapahtuman.

Paikalla tapahtumassa oli Allianssi ry:n nuorten luontodelegaatti Alli Pylkkö kertomassa ajankohdaisia luontoterveisiä. Tapahtumassa oli myös nuorten biodiversiteettivaikuttajien verkostosta jäsen kertomassa, mitä nuorten biodiversiteettivaikuttajien kannanotto kansalliseen biodiversiteettistrategiaan piti sisällään. Lopuksi WWF Nuoret vetivät työpajan, jossa pääsi pohtimaan ja oppimaan ruuan ja luonnon monimuotoisuuden kytkennöistä.

Mitä huomioida toteutuksessa?

- Aloita suunnittelu ajoissa. Kartoita mahdollisia yhteistyökumppaneita ja ole yhteydessä organisaatioon, jonka kanssa haluaisit tehdä yhteistyötä. Kerro mitä olet suunnittelemassa ja tiedustele heidän halukkuuttaan lähteä mukaan. Mahdollisia ympäristöaiheisia järjestöjä ja liikkeitä on monia, kuten:

WWF Nuoret, Luonto-Liiton ilmastoryhmä, Climate Move, Fridays for Future, SPR:n ilmastovaikuttajat, Elokapina, Animalia, Oikeutta eläimille, Sey ja Dodo ry.

- Sovi palaveri mukaan lähteiden kanssa, missä sovitte tapahtuman ajankohdasta, paikasta ja sisällöstä. Sopikaa myös, miten jatkatte yhteydenpitoa. Tässä toteutuksessa loimme yhteisen WhatsApp ryhmän, jossa pystyi matalalla kynnyksellä kertomaan ideoita ja sopimaan asioista.
- Varmista, että haluamanne kirjaston tila on vapaana ja varaa se ajoissa.
- Varaudu siihen, ettei ensimmäinen ohjelmasuunnitelma välttämättä toteudu, vaan ohjelman sisältöä voi joutua muuttamaan matkan varrella. Itse huomasimme, että viikonlopputapahtumaan voi olla hankalaa saada puhujia, jotka tekevät pääasiallisia arkipäivinä töitä.

- Kolme viikkoa ennen tapahtumaa olisi hyvä olla markkinointimateriaali tehtynä. Tapahtuma ei kuitenkaan kaadu siihen, jos ei ole. Tämän tapahtuman suunnittelu alkoi vain vähän päälle kuukautta aiemmin kuin itse tapahtuma haluttiin toteuttaa, jonka vuoksi markkinointi jäi toivotua vähäisemmäksi. Se ei kuitenkaan estänyt tapahtuman toteutumista, mutta saattoi näkyä osallistujamäärässä.
- Varmista mitä kaikkea huomioida markkinoinnissa. Esimerkiksi infonäytöissä, sosiaalisessa mediassa ja verkkosivuilla käytetään kaikissa eri kokoisia kuvia. Mieti tarvitseeko markkinoida paikallisen lehden menovinkki-palstalla? Kysy vieraalta voiko hänen kuvaansa käyttää tapahtuman markkinoinnissa, jolloin tapahtuma voi tavoittaa paremmin kohderyhmää.

- Mieti teknisiä tarpeita. Tarvitseeko tapahtumassa mikrofoneja ja montako? Halutaanko näyttää diasettiä ja kenen koneelta diat näytetään? Entä halutaanko tapahtuma striimata?
- Kuka juontaa tapahtuman ja pitää huolen juoksutuksesta? Tämän tapahtuman juonsi Nuoret ja ympäristötunteet -hankkeen projektikoordinaattori.
- Someta päivän aikana puheenvuoroista Instagramin ja/ tai TikTokin tarinoihin. Näin nekin, jotka eivät päässeet paikalle näkevät palasia tapahtumasta ja saattavat innostua tulemaan seuraavalla kerralla mukaan. Voit myös julkaista jälkikäteen kuvia tai videon tapahtumasta.

Teksti: Veera Visuri, Nuoret ja ympäristötunteet -hanke

TAPAHTUMA NUORISOTILALLA

Luontodialogi

Hanke osallistui Sitran suureen Luontodialogipäivään 9.3.2022 järjestämällä Helsingin Nuorten ympäristötilalla kaksi luontodialogia klo 17–18.30. Dialogilla vastattiin nuorten toiveisiin päästä keskustelemaan ympäristöasioista ja vaikuttamaan tulevaisuuden visioihin. Dialogien yhteenvetoa käytetään Sitran Luontoviisas Suomi 2035 -visiotyön tukena.

Luontodialogeihin osallistui kaksi 12-vuotiasta ja kaksi 18-vuotiasta.

Mitä huomioida toteutuksessa?

- Ole yhteydessä nuorisotilan ohjaajiin. Kysy mahdollisuutta tulla pitämään tapahtuma tilalla. Sovi sopiva ajankohta.
- Jos dialogin pitäminen on aivan uutta, kannattaa pyytää perehdytys Erätauko –säätöltä. Tässä toteutuksessa saimme ilmaisen perehdytyksen, sillä Sitra halusi tehdä dialogin järjestämisestä mahdollisim-

man vaivatonta kaikille. Kannattaakin pitää silmällä Sitran järjestämiä dialogipäiviä. Ne ovat ilmainen ja helppo keino kehittää kirjastojen ympäristötoimintaa.

- Jos dialogin pitäminen on jo tuttua, voit suoraan hyödyntää Erätauko-säätöön valmiita ja ilmaisia materiaaleja heidän verkkosivuiltaan.
- Pohdi näkökulma dialogiin. Onko se ilmasto, luonto, metsät, kierrätys, vesi vai joku aivan muu?
- Näkökulman selkeydyttyä, mieti valmiita kysymyksiä mil-lä viedä dialogia eteenpäin. Kysymysten asettelussa mieti osallistujien tietämyksen taso. Mitkä termit ovat tuttuja ja mitkä eivät? Luontokato, luontosuhde ja luonnon monimuotoisuus voivat olla aikuiselle itsestään selviä, mutta ei 12-vuotiaalle.
- Tee markkinointimateriaalia tapahtumasta sosiaaliseen

mediaan. Mieti tarvitseeko tapahtumaan ennakoilmoit-tautua vai voiko vain saapua paikalle. Onko tapahtumassa rajattu osallistujamäärä. Tähän tapahtumaan emme tehneet ennakoilmoittautumista.

- Huomioi, että nuoriso-ohjaajat eivät voi luvata, että nuoret innostuvat osallistumaan tapahtumaan. He tarjoavat tilat ja mainostavat tapahtumaa, mutta nuori saa itse päättää kiinnostaako häntä osallistua tapahtumaan. Nuorisotiloilla nuoret viettävät vapaa-aikaansa eivätkä ole velvoitettuja osallistumaan toimintaan samalla tavoin kuin kouluissa.
- Sovi mahdolliset tarjoilut nuoriso-ohjaajien kanssa. Kuulemma pienet herkut voivat lisätä kiinnostusta osallistua tapahtumiin. Me tarjoilimme pieniä pullia.
- Ota mukaan kaveri! Tässä toteutuksessa Sitra pyysi, että dialogit kirjataan, sillä dialogien

yhteenvetoa käytetään Sitran Luontoviisas Suomi 2035 -visiotyön tukena. Tämä tarkoitti sitä, että toinen henkilö vetää dialogia ja toinen kirjaa ylös käytyä keskustelua. Sen lisäksi, että kaveri oli tarpeellinen tuo se myös tukea keskusteluun. Eli vaikka kenenkään ei tarvitsisi kirjata keskustelua, on mukavaa, että mukana on kaveri.

Kirjastolisä:

- Tee aiheeseen sopiva kirjavinkkilista, jonka avulla osallistujat voivat jatkaa aiheeseen tutustumista kirjojen kautta. Jaa lista osallistujille dialogin lopuksi.

*Teksti: Veera Visuri,
Nuoret ja ympäristötunteet -hanke*

Tarvikkeet:

- Läppäri, joka yhdistetään näyttöön ja näytetään esitys. Toinen läppäri, johon kirjataan yhteenvetoa dialogista. Toinen läppäri ei ole aina tarpeellinen, mutta oli tässä Sitran organisoimassa toteutuksessa.
- Pientä tarjoilua.
- Paperia ja kyniä. Dialogin lopuksi osallistujien tuli kirjata oppimiaan asioita itsenäisesti paperille ylös.
- Kirjavinkkilistat tulostetuna.

SOSIAALISEN MEDIAN HYÖDYNTÄMINEN

Nuorten tavoittamisessa sosiaalinen media on tärkeä väylä. Hankkeelle tehtiin omat sosiaalisen median tilit TikTokiin, Instagramiin, Twitteriin, YouTubeen sekä Facebookiin. Facebook kuitenkin todettiin nopeasti tarpeettomaksi väyläksi nuorten tavoittamisessa. TikTok oli väylänä parhain. Sosiaalisessa mediassa julkaistiin matalalla kynnyksellä ja kevyellä mielellä ympäristö- ja ilmastoaiheeseen liittyvää tietoa, tunteita ja tapahtumavinkkauksia. Tavallisten julkaisuiden lisäksi sosiaaliseen mediaan toteutettiin kaksi kampanjaa.

Nuoret kysyvät, asiantuntijat vastaavat -videot

Nuoret esittivät heille suunnatussa kyselyssä konkreettisia ja mielenkiintoisia kysymyksiä koskien ympäristö- ja ilmastoasioita. Projektiryhmässä huomasimme, että joihinkin nuorten esittämiin kysymyksiin on olemassa vastauksia, joten lähdimme tavoittelemaan alan asiantuntijoita niihin vastamaan. Halusimme vastata tavalla, joka tavoittaa nuoria eli sosiaalisen median välityksellä.

Pyysimme asiantuntijoita lähettämään vastauksensa video muodossa. Koostimme saaduista vastauksista kollaasivideot hankkeen YouTube -kanavalle sekä kysymyskohtaiset videot TikTokiin ja Instagramiin.

Mukana videoissa ovat Luonnonvarakeskukselta erikoistutkija Juha-Matti Katajajuuri, Sitralta projektikoordinaattori Alexander Kohl, VTT:ltä tutkimusryhmän johtaja Marko Paakkinen, Allianssi ry:ltä

nuorten ilmastodelegaatti 2021–2022 Maija Kuivalainen, kirjailija, aktivisti ja toimittaja Suvi Auvinen, Finnwatchilta ilmastoasiantuntija Lasse Leipola, Tilastokeskukselta kehittämispäällikkö Pia Forssell sekä Suomen ympäristökeskukselta erikoistutkija Suvi Sojamo.

Videot ovat katsottavissa [Nuoret ja ympäristötunteet YouTube-kanavalta](#).

Miten toteuttaa?

- Kerää haluamaltasi kohde-ryhmältä kysymyksiä tai mieti kysymyksiä, joihin itse haluat vastauksia.
- Etsi sopiva henkilö vastamaan kysymykseen ja lähesty häntä sähköpostitse.
- Kerro, että haluaisit vastauksen videona. Kuvaamiseen riittää hyvin älypuhelin eli ei tarvitse studiota tai ammattilaista. Kerro vastaajalle, että haluatko videon vaaka- tai pystyasossa. Muista mainita, että vastaajan olisi hyvä olla hiljaisessa ja valoisassa tilassa,

jotta kasvot näkyvät ja ääni kuuluu.

- Pyydä lähettämään vastausvideo sähköpostin, WhatsAppin tai verkkopilvipalvelun kuten Google Driven, Dropboxin, OneDriven tai WeTransferin kautta.
- Editoi video itse tai käytä ammattilaista. Tässä toteutuksessa editoimme videot itse.
- Verkosta löytyy paljon ilmaisia ja yksinkertaisia videoeditointiohjelmia. Me käytimme Canva-editoria.
- Etsi rojaltivapaata musiikkia videoihin taustamusiikiksi tai hanki lupa haluamaasi musiikkiin. Pohdi minkälaisen tunnelman haluat luoda taustamusiikilla (esim. iloinen, neutraali vai surullinen).
- YouTube ehdottaa automaattisesti videolle pikkukuvaa eli kuvaa, jolla video kiinnittää katsojan huomion YouTubeessa. Jos et ole tyytyväinen valmiiseen ehdotukseen, voit

myös itse tehdä pikkukuvan. Tällöin pikkukuvasta voi saada persoonallisemman. Pikkukuvan voi tehdä samalla Canva-editorilla kuin videon.

- Varaa tarpeeksi aikaa videoiden editointiin. Yhden lyhyen videon editointi vie aikaa vähintään päivän, mutta voi myös viedä useita päiviä riippuen tekijän tasosta ja videon pituudesta.
- Muista tekstittää videot. Videot voi tekstittää itse esimerkiksi YouTubeessa ennen videon julkaisua tai käyttää tekstityspalvelua. Me tekstitimme videot itse YouTubeessa. Vastaavasti kuten editointi, vie tekstitys aikaa vähintään pari tuntia muuttaman minuutin videossa, mutta voi viedä useammankin tunnin riippuen videon pituudesta ja tekstittäjän kokemuksesta.
- Vinkkaa videoissa, mistä voi lukea aiheesta lisää, kuten kirjat ja verkkosivut.

*Teksti: Veera Visuri,
Nuoret ja ympäristötunteet -hanke*

SOSIAALISEN MEDIAN HYÖDYNTÄMINEN

TikTok-kampanja

Helmikuussa 2022 toteutimme TikTokissa kampanjan yhteistyössä sosiaalisen median sisällöntuottajien kanssa. Kampanjassa halusimme tuoda esiin nuorille tuttuun henkilöiden kautta monipuolisia kirjaston palveluita, joiden kautta voi lievittää ilmastoahdistusta.

Kampanja sisälsi kolme henkilöä ja kolme videota.

- **Juho Rautvaara** (@jesusguised)
Video saavutti n. 30k katse-lukertaa, 3674 tykkäystä, 18 kommenttia ja 2 jakoa
- **Andreas Tolonen** (@tolonenandreas)
Video saavutti n. 28 k katse-lukertaa, 3596 tykkäystä, 28 kommenttia ja 2 jakoa.
- **Berta** (@bertarr)
Video saavutti n. 35 k katse-lukertaa, 3304 tykkäystä, 78 kommenttia ja 16 jakoa.

(Tilastotieto tehty 2 viikkoa julkaisujen jälkeen)

Aloitimme kampanjan suunnittelun kohderyhmän, kanavan, tavoitteen ja sisällön miettimisellä.

- Ketkä ovat kohderyhmä? Hankkeen kohderyhmä olivat 13–20-vuotiaat nuoret.
- Minkä sosiaalisen median kanavan kautta kohderyhmän tavoittaa parhaiten? Hankkeen aikana yksi nuorten suosituin sosiaalisen median kanava oli TikTok, joten toteutimme kampanjan siellä.
- Mikä on kampanjan tavoite? Tämän kampanjan tavoitteena oli tuoda esiin nuorille tuttuun henkilöiden kautta ympäristötunteita, linkittää niitä kirjastojen palveluihin ja sitä kautta herättää nuoria löytämään kirjastoihin. Tuoda esiin, että kirjastojen palveluita käyttämällä voi löytää tietoa, elää kestävämmän ja samalla lievittää ilmastoahdistusta.
- Minkälaisen sisällön kautta päästään tavoitteeseen? Mieti haluatko mainostaa

tiettyä asiaa vai laajemmin palveluita? Mitä haluat tuoda julkaisussa esiin vai annatko vapaat kädet sisällöntuottajalle? Haluatko esimerkiksi, että julkaisussa sanotaan tai kirjoitetaan jokin tietty asia tai näytetään jokin tietty esine? Valittu sosiaalisen median kanava määrittää jo hieman sisältötyyppiä. Me kun toteutimme kampanjan TikTokissa, oli video ainoa mahdollinen julkaisun muoto. Emme myöskään halunneet rajoittaa tai määrittää liian tarkasti, mitä julkaisujen on pidettävä sisällään. Annoimme sosiaalisen median sisällöntuottajille vahvasti vapaat kädet suunnitella ja toteuttaa julkaisut, jotka sopisivat kampanjan tavoitteisiin sekä heidän tyyliinsä. Luotimme sisällöntuottajien ammattitaitoihin tuottaa toimivia videoita. Tätä kautta saimmekin hauskan yhteistyön, mitä emme olleet edes osanneet miettiä, kun Juho ja Andreas toteuttivat videonsa yhteistyössä.

Kun olimme pohtineet yllä olevat asiat, kartoitimme sopivia sisällöntuottajia.

- Sopivien sisällöntuottajien löytämiseksi tutkimme valittua sosiaalisen median kanavaa. Mietimme kohderyhmän ja tavoitteiden kautta, ketkä henkilöt olisivat sopivia kampanjaan. Esimerkiksi tässä hankkeessa halusimme tavoittaa laajasti 13–20-vuotiaita nuoria, emme vain jo aiheesta kiinnostuneita, joten päädyimme tekemään yhteistyötä sisällöntuottajien kanssa, jotka tekevät monipuolista sisältöä ja heitä seuraa laaja joukko nuoria. Halusimme myös erilaisia sisällöntuottajia kampanjaan. Kaikilla valituilla oli oma persoonallinen tapansa tuottaa julkaisuja.
- Kannattaa myös kysellä valitun kohderyhmän henkilöiltä, että ketä he seuraavat sosiaalisessa mediassa. Voit sitä kautta löytää sopivia sisällöntuottajia.

- Löydettyäsi sisällöntuottajat, jotka ovat kiinnostuneet lähemmään mukaan, keskustele ja sovi heidän kanssaan tarkemmat tiedot yhteistyöstä. Tietoihin sisältyy esimerkiksi julkaisun sisältö, julkaisuajan kohta sekä julkaisun oikeudet ja hinta. Keskustele myös minikälaista näkyvyyttä haet kampanjalta. Oletko ostamassa sosiaalisen median alustalta markkinointioikeutta vai toteutatko julkaisun sisällöntuottajan organisaation näkyvyydellä? Me nimimme kampanjassa sisällöntuottajien organisaation näkyvyydellä.
- Muista myös miettiä hashtagit ja tilit, jotka haluat, että sisällöntuottaja merkitsee yhteistyöhön. Me pyysimme merkitsemään videoon #nuoretjaympäristötunteet ja #vihreäkirjasto sekä @nuoretjaympäristötunteet käyttäjätilin.

Teksti: Veera Visuri, Nuoret ja ympäristötunteet -hanke